

श्री
राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौं, मुकाम पुल्चोक ललितपुर
इजलास
माननीय अध्यक्ष श्री टेकप्रसाद ढुङ्गाना
राजस्व सदस्य श्री गोविन्दप्रसाद अधिकारी
लेखा सदस्य श्री पुष्पप्रसाद गुरागाईं
फैसला
२०७९/०८० सालको निर्णय नं.८०
पुनरावेदन नं. ०७६-RB-००४२
पुनरावेदन दर्ता मिति: २०७६।५।२०
मुद्दा:- आयकर (२०६६/०६७) ।

का.जि.का.म.न.पा. वडा नं.११ एनएमबि भवन बबरमहल, काठमाडौंमा मुख्य
कार्यालय रहेको एनएमबि बैंक लिमिटेडका तर्फबाट ऐ.का अधिकार प्राप्त प्रमुख
कार्यकारी अधिकृत का.जि.का.म.न.पा.वडानं. १३ रेडक्रस मार्ग बस्ने सुनिल
के.सी.....१ } पुनरावेदक
/प्रतिवादी

विरुद्ध

नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय, आन्तरिक राजस्व विभाग,.....१ } प्रत्यर्थी/
ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुर.....१ } वादी

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय र अधिकारी

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय:- ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुर
शुरु निर्णय गर्ने अधिकारी: प्रमुख कर प्रशासक श्री शंकरप्रसाद खरेल
शुरु कार्यालयको निर्णय मिति:- २०७९।०६।२९

प्रशासकीय पुनरावलोकनको निर्णय गर्ने कार्यालय र पदाधिकारी

निर्णय गर्ने कार्यालय:- आन्तरिक राजस्व विभाग

निर्णय गर्ने पदाधिकारी:- महानिर्देशक श्री विष्णुप्रसाद नेपाल

निर्णय मिति:- २०७६।०२।०७

उपस्थित कानून व्यवसायीहरू

पुनरावेदकका तर्फबाट: विद्वान अधिवक्ता श्री हेम बहादुर सहनी

विद्वान अधिवक्ता श्री मदन कुमार डंगोल

प्रत्यर्थीको तर्फबाट: विद्वान उप-न्यायाधीवक्ता श्री दिपक भण्डारी

आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट मिति २०७६।०२।०७ मा भएको निर्णय उपर राजस्व न्यायाधिकरण ऐन, २०३१ को दफा ६(१) र आयकर ऐन, २०५८ को दफा ११६ बमोजिम यस न्यायाधिकरणको क्षेत्राधिकार अन्तर्गत पुनरावेदन पत्र दर्ता भै पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दाको संक्षिप्त तथ्य एवं यस न्यायाधिकरणको ठहर यस प्रकार रहेको छ।

तथ्य खण्ड

१. करदाता साविक क्लीन इनर्जी डेभलपमेन्ट बैंक हाल एनएमबि बैंक लिमिटेडले ले आ.व. २०६६/०६७ को आफ्नो कारोबारको सम्बन्धमा आय विवरण आयकर ऐन, २०५८ को दफा ९९ बमोजिम कर निर्धारण गरी सोही ऐनको दफा ९६ अनुसार करयोग्य आय रु.६,४५,२०,९५१।- देखाई ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरमा मिति २०६७।०९।१९ मा पेश गरेको आय विवरण ।
२. करदाताको आ.व. २०६६/०६७ को आय विवरण कर परीक्षणको सिलसिलामा करदाताबाट आय विवरण साथ प्राप्त अन्य कागजातको अध्ययन, छानविन तथा हिसाब किताबको परीक्षण गर्दा आयकर ऐन, २०५८ बमोजिम कट्टी गर्न नपाउने खर्चहरू दावी भएको, व्यवसायको मुनाफा र लाभतर्फ गणना हुनुपर्ने रकम समावेश भएको नदेखिएको तथा भुक्तानीमा अग्रिम करकट्टी गर्नुपर्ने भुक्तानीमा अग्रिम करकट्टी गरेको नपाइएकोले सोही ऐनको दफा १०१ बमोजिम संशोधित करयोग्य आय कायम गर्नुपर्ने भएको हुँदा सो बमोजिम गर्नु नपर्ने कुनै ठोस सबुद प्रमाण भए पत्र प्राप्त भएको मितिले १५ (पन्ध्र) दिनभित्र पेश गर्न आयकर ऐन, २०५८ को दफा १०१(६) बमोजिम विस्तृत व्यहोरा

खुलाई ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट मिति २०७१।०६।१२ मा जारी भएको सूचना ।

३. ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट मिति २०७१।०६।१२ मा जारी भएको सूचना करदाताले मिति २०७१।०६।१४ मा बुझी लिई सोको लिखित जवाफ मिति २०७१।०६।२८ मा पेश गरेको ।
४. करदाताको आ.व. २०६६/०६७ का लागि रु.८,७५,०७,९४२।२७ (आठ करोड पचहत्तर लाख सात हजार नौ सय बयालीस रुपैया र पैसा सत्ताइस) करयोग्य आय कायम गरी आयकर ऐन, २०५८ को दफा १०१ बमोजिम संशोधित कर निर्धारण गरी सोही ऐनको दफा १०२ बमोजिम करदातालाई सूचना दिने र अग्रिम कर बापत सोही ऐनको दफा ११८, ११९ र १२०(क) बमोजिमको ब्याज र शुल्कसमेत गणना गर्ने गरी ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट मिति २०७१।०६।२९ मा भएको निर्णय ।
५. ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरले मिति २०७१।०६।२९ मा जारी गरेको आ.व. २०६६/०६७ को आयकर तर्फको संशोधित कर निर्धारण आदेशमा चित्त नबुझी करदाताले प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि मिति २०७१।०८।२३ मा आन्तरिक राजस्व विभागमा पेश गरेको निवेदन ।
६. करदाताले वास्तविक आधार, कारण र प्रमाण विना दावी गरेको हासयोग्य सम्पत्तिको वर्ग 'क', 'ख', 'घ' र 'ङ' खर्च कट्टी, सवारी साधनको हास खर्च, बिमा खर्च, नाफा नोक्सान हिसाबको ब्याज खर्च, Right Share Issue खर्च सम्बन्धमा, Communication Expenses वापतको खर्च र अग्रिम करकट्टी पोशाक खर्च सम्बन्धमा आयकर ऐन (संशोधित सहित), २०५८ को दफा १९, दफा १३, दफा २५(१) सोही ऐनको दफा ७(२)(क), दफा १३(क) र दफा ९०(८) बमोजिम खर्च कट्टी नदिने गरी शुरु कार्यालयबाट भएको संशोधित कर निर्धारण कानून सम्मत देखिएकोले निवेदकको निवेदन जिकिर नपुग्ने भनि आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट मिति २०७६।०२।०७ मा भएको निर्णय ।
७. यसमा ठूला करदाता कार्यालयबाट भएको कर निर्धारण सम्बन्धी निर्णयलाई नै सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागबाट भएको प्रशासकीय पुनरावलोकनको निर्णयमा ATM Machine, Locker लगायतका कार्यालय उपकरण वर्ग 'ख' मा पर्नेमा बर्गिकरण फरक पारी वर्ग 'घ' कायम गरी हास खर्च अमान्य गरेको, Vehicle Scheme अन्तर्गतका सवारी साधनको हास खर्च र बिमा शुल्क तथा सवारी कर अमान्य गरेको, नाफा नोक्सानमा देखाइएको ब्याज खर्च Accured का आधारमा देखाइ लेखापरीक्षणले समेत प्रमाणित गरेकाले बैंकले ब्याज खर्च बापत रु.२६,६७,२२,८८८।- खर्च दावी गरेको रकम

मिलेको र रु.१,७०,०९,१८७।- भुक्तानी गर्नु नपर्ने भनी आयमा समावेश गरेको आदेश त्रुटिपूर्ण रहेको, **Right Share Issue Expenses** वापत रु.१७,१७,४००।- र **Communication Expenses** वापत रु.४२,५९२।-दावी गरेको उक्त खर्च वित्तीय विवरणमा खर्चमा समावेश नभएको र विगत वर्षको खर्च यस आ.व.मा कट्टी गर्न नपाउने भनी सो खर्चलाई आयकर ऐन, २०५८ को दफा १३ बमोजिम अमान्य गरेको, **Amortization of Preliminary Expenses** वापत रु.६८,१८४।- यस आ.व. को आय आर्जन संग सम्बन्धित खर्च नभए विगत आ.व.हरूको **Amortization** गरिएको खर्च भएकोले खर्च कट्टी दिन नमिल्ने गरी र कर्मचारीहरूलाई पोशाक खर्च वापत रु.६८,४१९।- गरेकोमा उक्त खर्चलाई श्रोतमा करकट्टी नगरेको आधारमा आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८७(१) अनुसार २५% ले हुने गरी जम्मा रु.३६,५६१।३९ अग्रिम कर दाखिला गर्ने गरी सोही ऐनको दफा १२०(क) बमोजिम शुल्क लगाउने गरी भएको निर्णय त्रुटिपूर्ण देखिँदा बदर गरी करयोग्य आय कायम गरी पाउँ भन्ने व्यहोराको पुनरावेदक करदाताले यस न्यायाधिकरणमा मिति २०७६।५।२० मा दायर गरेको पुनरावेदन पत्र।

८. यसमा मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा १४०(३) बमोजिम छलफलको प्रयोजनार्थ विशेष सरकारी वकिलको कार्यालयलाई सूचना दिई नियमानुसार पेश गर्नु भन्ने यस न्यायाधिकरणबाट मिति २०७६।०८।२७ मा भएको आदेश।
९. यसमा पुनरावेदक करदाताले राजस्व न्यायाधिकरण ऐन, २०३१ को दफा ९(१)(क) बमोजिम राख्नुपर्ने धरौट रकम रु.७२,७९,३४९।७३ धरौट वा बैंक जमानत राखेको नदेखिँदा यो आदेश भएको मितिले १५ दिनभित्र धरौट दाखिल गराई नियमानुसार पेश गर्नु भन्ने यस न्यायाधिकरणबाट मिति २०७९।२।३१ मा भएको आदेश।
१०. यस न्यायाधिकरणको आदेश बमोजिम पुनरावेदक करदाताले मिति २०७९।०३।१३ को रु.७२,७९,३४९।७३ को बैंक जमानत मिति २०७९।३।१४ मा पेश गरेको।

ठहर खण्ड

११. नियम बमोजिम पेशी सूचिमा चढी निणयार्थ इजलास समक्ष पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दामा पुनरावेदक करदाता एनएमबि बैंक लिमिटेडका तर्फबाट उपस्थित हुनुभएका विद्वान अधिवक्ताद्वय श्री हेम बहादुर सहनी र श्री मदन कुमार डंगोलले ठूला करदाता कार्यालयबाट भएको संशोधित कर निर्धारणको आदेश र सो आदेश सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट भएको निर्णय समेत मिलेको नहुँदा बदर हुनुपर्छ भनी गर्नुभएको बहस समेत सुनियो।

१२. प्रत्यर्था कार्यालयका तर्फबाट उपस्थित हुनुभएका विशेष सरकारी वकील कार्यालय, काठमाडौंका विद्वान उपन्यायाधिवक्ता श्री दिपक भण्डारीले शुरु कार्यालयबाट भएको संशोधित कर निर्धारणको आदेश तथा सो आदेशलाई सदर गर्ने गरी अन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकले गरेको निर्णय समेत कानून सम्मत नै रहेको देखिदा सदर गरी पाउँ भनी गर्नुभएको बहस समेत सुनियो।
१३. पुनरावेदक करदाताका तर्फबाट लिइएका पुनरावेदन जिकिरहरू, दुवैतर्फबाट प्रस्तुत बहस बुदाँहरू र मिसिल संलग्न कागज प्रमाणको अध्ययन गरी हेर्दा, यसमा ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट पुनरावेदक करदाताको हकमा भएको संशोधित कर निर्धारणको आदेश तथा प्रशासकीय पुनरावलोकनको क्रममा आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट भएको निर्णय मिलेको छ, छैन? पुनरावेदक करदाताको पुनरावेदन जिकिर पुग्न सक्ने हो वा होइन? भन्ने विषयमा निर्णय दिनुपर्ने देखियो।
१४. अब पुनरावेदन पत्र सहितको मिसिल अध्ययन गरी हेर्दा, पुनरावेदक करदाताले आय विवरण पेश गर्दा हास खर्च तर्फ हास कट्टी खर्च नपाउने (**ATM Machine,Locker,Note Counting Machine,Generator**) अन्तर्गत खर्च कट्टी माग गरेको रु.३,६०,३०९।०४, **Staff vehicle Scheme** वापतको खर्च कट्टी माग गरेको रु.३२,६६,०७०।६९, व्याज खर्च अन्तर्गत खर्च कट्टी माग गरेको रु.१,७०,०९,१८७।-, **Right Issue & Communication Expenses** अन्तर्गतको रकम रु.१७,५९,९९२।-, सवारी साधन अन्तर्गतको बिमा खर्च कट्टी वापत रु.५,२३,२४८।५४ , **Preliminary Expenses** वापतको रकम रु.६८,१८४।- र पोशाक खर्च वापत रु.३६,५६१।३९ खर्च कट्टी अमान्य गर्ने गरी शुरु ठूला करदाता कार्यालयले गरेको संशोधित कर निर्धारण आदेश र सोही आदेश सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट भएको निर्णयमा चित्त नबुझाई करदाताले यस न्यायाधिकरणमा पुनरावेदन दिएको देखिन आउंछ।
१५. करदाताको पहिलो पुनरावेदन जिकिर तर्फ हेर्दा, आ.व.०६५/०६६ मा करदाताले हास खर्च वापत रु.३,६०,३०९।०४ खर्च दावी गरेकोमा उक्त खर्च कट्टीलाई ठूला करदाता कार्यालयले अमान्य गरेको हुंदा उक्त निर्णय त्रुटीपूर्ण भएको भन्ने दावी लिएको पाइयो। करदाता बैंकले आ.व.०६६/०६७ मा हास योग्य सम्पत्तिको वर्ग 'क', 'ख' र 'घ' समूहको लागि रु.११,०७,०८२।८०, रु.५२,२२,८२५।९६ र रु.११,२९,२३८।३१ हास खर्च दावी गरेको देखियो। करदाताको आ.व.०६५/०६६ को पूर्ण कर परिक्षण भई २०६६/०६७ को लागि कायम भएको हास आधारमा उक्त समूहमा थप भएका हासयोग्य सम्पत्तिहरूलाई समावेश गरी हास खर्च विवरण अनुसार सम्पत्ति समूहको वर्ग 'क', 'ख' र 'घ' अन्तर्गतको क्रमशः रु.७,०८,६७७।२७,

रु.५२,९५,८२५।९१ र रु.१०,९४,३३४।८५ मात्र हास खर्च कट्टी पाउने कुरामा विवाद देखिएन। करदाताले दावी गरेको ATM Machine and Locker लगायतका सामानलाई समूह 'घ' मा समावेश गरेको भन्ने जिकिर मिसिल संलग्न कागजबाट प्रमाणित हुन सकेको देखिएन। अधिल्लो आ.व.२०६५।०६६ को कर निर्धारणमा कायम भएको हास आधारमा यस आ.व. को लागि थप भएको सम्पत्ति समावेश गरी आयकर ऐन, २०५८ को अनुसूची २ बमोजिम वर्ग 'क' 'ख' र 'घ' अन्तर्गत पाउने भन्दा रु.३,६०,३०९।०४ बढी दावी गरेको देखियो। उक्त रकम बढी दावी गर्नुपर्नाको कानून सम्मत आधार करदाताले पेश गर्न सकेको देखिएन। यस स्थितिमा बढी दावी गरेको हास खर्च कट्टी नपाउने गरी शुरु कार्यालयबाट भएको निर्णय र सोलाई सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट भएको निर्णय न्यायोचित देखिँदा अन्यथा भन्न मिल्ने देखिएन।

१६. अब पुनरावेदक करदाताले पुनरावेदन पत्रमा लिएको अर्को पुनरावेदन जिकीर हेर्दा, Staff Vehicle scheme अन्तर्गत खरिद गरेका सवारी साधनको हास खर्च सम्बन्धी रहेको देखिन्छ। ठूला करदाता कार्यालयले Vehicle scheme अन्तर्गत खरिद गरेका सवारी साधन आफ्ना कर्मचारीहरूलाई उपलब्ध गराएकोले आयकर ऐन, २०५८ को दफा १९ बमोजिम त्यस्ता सवारी साधनको हास कट्टी वापतको खर्च कट्टी गर्न नमिल्ने भएकाले वर्ग 'ग' अन्तर्गत रु. ८,३६,५३५।९४ मात्र हास खर्च कट्टी दावी गर्नुपर्नेमा सोभन्दा बढी रु.४१,०२,६०६।६३ हास कट्टी दावी गरेकोले बढी दावी गरेको हास खर्च रु.३२,६६,०७०।६९ कट्टी नपाउने भन्ने निष्कर्षमा पुगेको देखियो। आयकर ऐन, २०५८ को दफा १९ को उपदफा(१) मा "कुनै व्यक्तिले कुनै आय वर्षमा कुनै व्यवसाय वा लगानीबाट भएको आय गणना गर्ने प्रयोजनको लागि सो व्यवसाय वा लगानीबाट सो व्यक्तिको आय आर्जन गर्ने सो वर्षमा आफ्नो स्वामित्वमा रही प्रयोग गरेको हास योग्य सम्पत्तिको हास भए वापत अनुसूची-२ बमोजिम हास खर्च कट्टी गर्नुपर्नेछ" भन्ने कानुनी व्यवस्था रहेको देखिन्छ। पुनरावेदक बैंकले Staff vehicle scheme अन्तर्गत खरिद गरेको सवारी साधनहरू सुविधा प्राप्त गर्ने कर्मचारीहरूले आफैले छनौट गरी आफूले चाहेको सवारी साधन खरिद गर्ने, त्यस्ता सवारी साधनको भोगाधिकार सम्बन्धित कर्मचारीमा रही कर्मचारीले नै व्यक्तिगत रूपमा प्रयोग गरेको अवस्था देखिन्छ। त्यस्ता सवारी साधन बैंकको व्यवसाय वा आय आर्जनमा बैंकले प्रयोग गरेको अवस्था समेत देखिँदैन। सुविधा प्राप्त गर्ने कर्मचारीले बैंकको हित विपरित वा सेवा शर्त उल्लंघन गरेको अवस्थामा उक्त सुविधाबाट वन्चित गर्नको लागि सुरक्षण वापत मात्र त्यस्तो सवारी साधनमा बैंकको स्वामित्व कायम गर्न बैंकको नाममा सवारी साधन दर्तासम्म गराएको अवस्था देखिन्छ। यसरी बैंकले सुविधा अन्तर्गत आफ्ना कर्मचारीलाई उपलब्ध गराएको सवारी साधनलाई बैंकको स्थायी सम्पत्तिको सुचीमा समावेश गरी

आयकर ऐन, २०५८ को अनुसूची-२ को खण्ड १ को वर्ग "ग" अन्तर्गत "अटोमोवाइल्स, बस तथा मिनीबसहरू" भन्ने समूहमा समूहीकृत गरी हास खर्च वापत आयकर ऐन, २०५८ को दफा १९ को उपदफा (१) बमोजिम हास खर्च कट्टी दिन मिल्ने कानुनी आधार देखिन आएन। त्यसैले करदाताले बढी दावी गरेको रु.३२,६६,०७०।६९ सम्म हास खर्च कट्टी नपाउने गरी ठूला करदाता कार्यालय ललितपुरबाट भएको निर्णय र त्यसलाई सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट भएको निर्णय समेत मिलेकै देखियो ।

१७. त्यस्तै पुनरावेदक करदाताले नाफा नोक्सान हिसाबको व्याज खर्च वापत दावी गरेको व्याज खर्च रु.२६,६७,२२,८८८।— खर्च कट्टी दावी गरेकोमा ठूला करदाता कार्यालयले रु.१,७०,०९,१८७।—भुक्तानी गर्न नपर्ने ब्याज भनी अमान्य गरे उपर करदाताले पुनरावेदन जिकिर लिएको देखियो। आयकर ऐन, २०५८ को दफा २५ को उपदफा (१) मा “कुनै व्यक्तिले कुनै रोजगारी व्यवसाय वा लगानीबाट प्राप्त गरेको आयको गणनामा प्राप्त गरेको रकम र व्यहोरेका खर्चको लेखा राख्दा देहायको कुनै अवस्थामा सो व्यक्तिले सोध भर्ना असुल उपर दावी त्याग अपलेखन वा मिनाहा गरिएको समयमा उपर्युक्त समायोजन गर्नुपर्नेछ” भन्ने कानुनी व्यवस्था रहेको पाइन्छ। करदाताको गत आ.व.बाट जिम्मेवारी सरी आएको भुक्तानी दिन बाँकी ब्याज खर्चमा यस आर्थिक वर्षको ब्याज खर्च जोड्दा हुन आउने कुल ब्याज दायित्व रु.२७,०६,९७,३८७।—मा यस आ.व.मा भुक्तानी दिइएको ब्याज खर्च रु.२६,६७,२२,८८८।—घटाउँदा यस आ.व. को अन्त्यमा भुक्तानी गर्न बाँकी ब्याज रु.३९,७४,४९९।—मात्र हुने देखियो। यसरी वास्तविक रूपमा भुक्तानी दिनुपर्ने ब्याज रकममा रु.१,७०,०९,१८७।- बढी लेखांकन गरेको उक्त व्याज रकमलाई आयकर ऐन, २०५८ को दफा २५(१) बमोजिम असुल भएको मानी सोही ऐनको दफा ७(२)(क) बमोजिम आयमा समावेश गर्ने गरी शुरु ठूला करदाता कार्यालय ललितपुरबाट भएको निर्णय र त्यसलाई सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट भएको निर्णयलाई अन्यथा भन्न मिल्ने देखिएन।

१८. पुनरावेदक करदाताले हकप्रद शेयर जारी भएको खर्च रु.१७,५९,९९२।—लाई मान्यता नदिएको भनी पुनरावेदन जिकिर लिएको देखिन्छ। करदाताले यस आ.व. को लागी आयकर ऐन, २०५८ को दफा १३ बमोजिम आय विवरणमा **Right Share Issue Expenses** वापत रु.१७,१७,४००।— र **Communication Expenses** वापत रु.४२,५९२।— गरी जम्मा रु.१७,५९,९९२।—खर्च कट्टी दावी लिएको देखिन्छ। ठूला करदाता कार्यालयबाट संशोधित कर निर्धारण आदेश गर्दा करदाताले लिएको उक्त मागदावी बमोजिम उक्त खर्च आयकर ऐनको दफा १३ सँग सम्बन्धित नरहेको र विगत वर्षको उक्त खर्च यस आ.व.मा खर्च कट्टी गर्न नमिल्ने भनी खर्च अमान्य गरेको

देखिन्छ। आफ्नो पुनरावेदन जिकिरमा करदाताले विगत वर्षको खर्च नभइकन आ.व.०६६/०६७ कै **Right Share Issue Expenses** वापत रु.१७,१७,४००।— र **Communication Expenses** वापत रु.४२,५९२।- हकप्रद शेयर निष्काशन गर्दाको खर्च भएकाले सोही आ.व. को आय विवरणमा खर्च भनी दावी गरेकोले खर्च कट्टी हुनुपर्ने जिकिर लिएको पाइयो। करदाताले दावी गरेको खर्च २०६६।०६७ को हकप्रद शेयर निष्कासन गर्दा भएको खर्च रहेको, उक्त खर्च पेशकी स्वरूप दिएको र आ.व.२०६७/०६८ को नाफा नोक्सान हिसाबमा खर्च दावी गरी पेशकी फरफारक गरेको देखिन्छ। यसरी आ.व.०६७/०६८ को नाफा नोक्सान हिसाबमा समावेश भएको रकमलाई आयकरतर्फ आ.व.०६६/०६७ मा दावी गरेको अवस्था हुदाँ उक्त खर्च आयकर ऐन, २०५८ को दफा १३ बमोजिम खर्चको रूपमा मान्यता दिन मिल्ने देखिएन। आयकर ऐन, २०५८ को दफा १३(क) बमोजिम खर्च कट्टीलाई अमान्य हुने गरी भएको निर्णय कानून सम्मत नै देखिन आयो।

१९. त्यसैगरी Staff Vehicle Scheme अन्तर्गत खरिद गरेको सवारी साधनको बिमा खर्च र सवारी साधन कर वापतको खर्च कट्टी पाउनुपर्ने भन्ने करदाताको अर्को पुनरावेदन जिकिर हेर्दा, माथि प्रकरण नं.१५ मा विवेचना भए बमोजिम पुनरावेदक करदाताले खरिद गरी कर्मचारीहरूलाई सुविधा वापत उपलब्ध गराएको सवारी साधनको प्रयोग करदाता बैंकले नगरी सम्बन्धित कर्मचारीले गरेको देखिएको हुँदा त्यस्ता सवारी साधनको बिमा खर्च तथा सवारी कर समेत प्रयोगकर्ता कर्मचारीले नै व्यहोर्नु पर्ने देखिन्छ। करदाता बैंकको व्यवस्थापन वा लगानीबाट बैंकको आय आर्जन हुने कार्यमा सवारी साधनको प्रयोग नभएको हुँदा आयकर ऐन, २०५८ को दफा १३ (ग) बमोजिम बिमा खर्च वापतको रु.३,४७,४८७।५४ र कर दस्तुर वापतको रु.१,७५,७६१।—गरी जम्मा रु.५,२३,२४८।५४ खर्च कट्टी नपाउने ठहर्‍याई शुरु ठूला करदाता कार्यालय ललितपुरबाट भएको आदेश तथा सोही आदेश सदर हुने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट भएको निर्णय समेत कानून सम्मत नै देखिन आयो।

२०. पुनरावेदक करदाताको अर्को जिकिर Amorization of Preliminary Expenses वापत दावी गरेको रु.६८,१८४।- खर्च कट्टी नदिएको निर्णय त्रुटीपूर्ण भन्ने जिकिर रहेको पाइयो। करदाता बैंकले यस आ.व. को आय विवरण साथ संलग्न नाफा नोक्सान हिसाब तथा बासलातलाई पुष्टी गर्ने अनुसूची २४ बमोजिम Amorization of Preliminary Expenses वापत रु.२५,९४,९३१।— खर्च उल्लेख गरेको देखिन्छ। सो खर्च मध्ये रु.२५,२६,७४७।—गत वर्षसँग सम्बन्धित खर्च भनी कट्टी दावी नगरिएको तर रु.६८,१८४।—खर्च कट्टी दावी गरेको पाइन्छ। उक्त खर्च यसै आ.व.मा भएको खर्च हो भनी प्रमाणित गर्न सक्ने कुनै प्रमाण पेश गरेको देखिँदैन। साथै ठूला करदाता कार्यालयमा

मिति २०७१।०६।२८ मा पेश गरेको जवाफमा यो खर्चको सम्बन्धमा कुनै आधार उल्लेख भएको समेत देखिन आएन। उक्त खर्च यस आ.व. को आय आर्जनसंग सम्बन्धित नभइ विगत आ.व.हरूको Amortization गरिएको खर्च भएको पाइएको र त्यस्ता खर्च आयकर ऐन, २०५८ को दफा १३(क) बमोजिम खर्च कट्टी दिन नमिल्ने गरी भएको निर्णय मिलेकै देखिँदा पुनरावेदकको जिकिरसंग सहमत हुन सकिएन।

२१. अब अग्रिम कर माग गरेको शीर्षक कर्मचारीको पोशाक खर्च सम्बन्धमा हेर्दा, बैंकमा आउने ग्राहकलाई कर्मचारी पहिचान गर्न सरल होस र गलत मान्छेबाट ठगिन नपरोस भनेर व्यवसायको सहजताको लागि पोशाकको व्यवस्था गरेको, यो पोशाक कार्यालय प्रयोजन बाहेक उपयोग नहुने भएकोले बैंकको व्यवसाय तथा आय आर्जनसँग सम्बन्धित रहेकोले यी शीर्षकमा अग्रिम कर माग गर्न नमिल्ने भन्ने करदाताको जिकिर रहेको देखिन्छ। शुरु ठूला करदाता कार्यालय ललितपुरले आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८ को उपदफा (२) को खण्ड (क), (ख) र (छ) बमोजिम पोशाक खर्च वापतको भुक्तानीमा कर्मचारीको आयमा समावेश गरी कर गणना गर्नुपर्ने भनी अग्रिम कर माग गरेको देखियो। आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८ को उपदफा (२) को खण्ड (क) मा ज्याला, तलब, विदा वापतको रकम, अतिरिक्त समय काम गरेको वापतको रकम, शुल्क कमिशन पुरस्कार उपहार बोनस र अन्य सुविधाहरू वापतको भुक्तानी भन्ने उल्लेख भएको देखिन्छ भने खण्ड (ख) मा महङ्गी भत्ता, जिवन निर्वाह खर्च, भाडा, मनोरञ्जन वा यातायात भत्ता वापतको रकम लगायत कुनै पनि व्यक्तिगत भत्ताका भुक्तानी भन्ने उल्लेख भएको र खण्ड (छ) मा रोजगारीका सम्बन्धमा गरिएको अन्य भुक्तानी भन्ने कानुनी व्यवस्था रहेको पाइयो। उल्लिखित खण्डहरूमा पोशाक खर्च उल्लेख भएको देखिँदैन। पोशाक कर्मचारीको व्यक्तिगत प्रकृतिको सुविधा जस्तो देखिए पनि करदाता बैंकबाट व्यक्तिगत भत्ताको रूपमा रकम भुक्तानी गरेको देखिँदैन। आय गणना गर्ने प्रयोजनको लागि घरेलु वा व्यक्तिगत प्रवृत्तिका खर्च कट्टी गर्न नपाइने भएतापनि आयकर ऐन २०५८ को दफा २१ को उपदफा (३) को स्पष्टीकरण खण्ड (क) को प्रकरण (१) को (ग) मा काम गर्दाको समय बाहेक अन्य समयमा लगाउन उपयुक्त नभएको लुगा बाहेक प्राकृतिक व्यक्तिका लागि लुगाको खरिद गर्न भएको खर्च भन्ने व्यहोरा उल्लेख भएको र बैंकले पोशाकको रूपमा प्रयोग हुने गरी वरिष्ठ अधिकृत सम्मका सबै कर्मचारीलाई उपलब्ध गराएको खर्च सम्बन्धमा आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८७(१) अनुसार अग्रिम करकट्टी गर्नुपर्ने अवस्था रहेको पाइँदैन। यसरी बैंकको व्यवसायमा सहयोग पुऱ्याउन समान शर्तमा सबै कर्मचारीलाई बैंकले नै खरिद गरी उपलब्ध गराएको पोशाक वापतको खर्च वापत भएको भुक्तानीमा २५% का दरले कर गणना गरी अग्रिम करकट्टी गर्नुपर्ने गरी भएको निर्णय

न्यायोचित नदेखिँदा त्यस्तो खर्चमा अग्रिम कर माग गरेको निर्णय कानून सम्मत देखिन आएन ।

२२. तसर्थ माथि विवेचित आधार एवं कारण समेतबाट पुनरावेदक करदाता क्लिन इनर्जी डेभलपमेन्ट बैंक लिमिटेड (स्थायी लेखा नं.३०२३०६९०९) हाल एनएमबि बैंकको आ.व.२०६६/०६७ को संशोधित कर निर्धारण गर्दा ठूला करदाता कार्यालयले अग्रिम करकट्टी तर्फ बैंकका कामदार कर्मचारीहरूलाई उपलब्ध गराएको पोशाक खर्चमा २५ % का दरले कर गणना गरी अग्रिम करकट्टी गर्नुपर्ने भनि मिति २०७१।०६।२९ मा गरेको निर्णय र सोही निर्णय सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट मिति २०७६।०२।०७ मा भएको निर्णय समेत सो हदसम्म मिलेको नदेखिँदा केही उल्टी हुने ठहर्छ। पुनरावेदक करदाताको अन्य पुनरावेदन जिकिर पुग्न सक्दैन। अरुमा तपसील बमोजिम गर्नु।

तपसील खण्ड

१. माथि ठहर खण्डमा स्थायी लेखा नं. ३०२३०६९०९ भएका पुनरावेदक करदाता क्लिन इनर्जी डेभलपमेन्ट बैंक हाल एनएमबि बैंकको आ.व. ०६६/०६७ को हकमा ठूला करदाता कार्यालय ललितपुरबाट संशोधित कर निर्धारण गर्दा पोशाक खर्चमा २५ % का दरले कर गणना गरी अग्रिम करकट्टी गर्ने गरी ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरको मिति २०७१।०६।२९ को निर्णय र सोही निर्णय सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट मिति २०७६।०२।०७ मा भएको निर्णय समेत सो हदसम्म केही उल्टी हुने ठहरी फैसला भएकोले पोशाक खर्च वापतको रकममा करदाताले कर तिर्नुपर्ने भएकोले सो वापतको कर रकम हिसाब गरी करदाताले आगामी आ.व.को बुझाउनु पर्ने कर रकममा मिलान गरिदिनु भनी ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरमा लेखी पठाईदिनु।
२. करदाताले आ.व.२०६६।०६७ को आयकर तर्फको बक्यौता कर भुक्तानी गरेको निस्सा सहित बैंक जमानत फुकुवा माग गर्न आएमा नियमानुसार बैंक जमानत फुकुवा गरिदिनु।
३. फैसलाको प्रतिलिपी सहित फैसला भएको जानकारी विशेष सरकारी वकीलको कार्यालय काठमाण्डौलाई पठाईदिनु।
४. प्रस्तुत फैसलाको विद्युतिय प्रति यस न्यायाधिकरणको सफ्टवेयरमा अपलोड गरी फैसलाको पीठमा जनाउनु।

५. सरोकारवाला पक्षले फैसलाको प्रतिलिपी माग गरेमा लाग्ने दस्तुर लिई नियमानुसार प्रतिलिपी दिनु।
६. प्रस्तुत पुनरावेदनको दायरीको लगत कट्टा गरी शुरु मिसिल ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुर पठाई रेकर्ड मिसिल अभिलेख शाखामा बुझाईदिनु।

टेकप्रसाद ढुङ्गाना
(अध्यक्ष)

उक्त रायमा हाम्रो सहमती छ।

पुष्पप्रसाद गुरागाई
(लेखा सदस्य)

गोविन्दप्रसाद अधिकारी
(राजस्व सदस्य)

फैसला तयारीमा सहयोग गर्नुहुने:-

इजलाश अधिकृत: सनिता लामा

टिपोट गर्ने: कम्प्यूटर अपरेटर चन्द्र बहादुर नेपाली

फैसला भएको मिति: २०७९।०५।०७।०३

प्रमाणिकरण गर्ने राजस्व सदस्य:-

प्रमाणिकरण गर्ने लेखा सदस्य:-

फैसला प्रमाणिकरण मिति:-

राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौं, मुकाम ललितपुरको छाप